شماره ۱۳۹ ایکنجی دوره

۱ شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۲۴

آذربایجان

مسئول مدیر : احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	»
۳	»	۶۰	»

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

خلقیمیزین صون سوزی

تاریخ ده بعضی شهرلر : انقلاب، دفاع، گوزل‌لیك ، باشقا صفت‌لر ایله صفت‌لندیریلیرلر . مثلا ستالینگراد ، لنین گرادوسباستوپول‌شهرلری بیرمدافعه قهرمانی کیمی، پاریس‌ایسه بیر انقلابلار شهر کیمی تاریخده بیر دوتمو شدر. بیزیم قوجامان تبریزیمیز ایسه هم مدافعه قهرمانی همده بیر انقلاب اوجاغی کیمی تانینمیش‌در و انقلاب اوجاغی‌اولدوغوندان‌دا همیشه میتینك لر ، نمایش‌لر و خلق کتله‌لری یغیجا قلاری شهری صفتین آلمیشدر.

تبریزیمیزین مدافعه لر هابئله انقلابلار تاریخی‌اولدوقجا زنگین‌در. تبریزلی هر اوغول گنجه‌لر آتا و آناسیندان تبریزین گنچمیش شانلی تاریخیندن ، داستانلار ایشیدیرکن یوخوبا گیدیب و سحرلر اودا ئوز قهرمان بابالارینا لایق‌بیراوغول‌اولماق امیدی ایله گوزونو آچمیشدر.

قیزیل باش حرکتین آلاولی و شدیدحصه‌لریندن‌بریسی تبریزده باش ویرمیشدر...

ستارخان ، باقرخان نهضتی ، داها صونرا شیخ محمد خیابانی ولاهوتی نهضتی‌نین‌ده اوجاغی‌تبریز اولموشدر. ۲۱ آذری ده تاریخه آلتنین‌خط ایله یازان نهضتین باشیندا تبریز یر توتمو شدور.

دونن دانشسرا محوطه‌سینده کی منظم‌جمعیت انقلابلار و قهرمانلیق‌لار یوردی اولان شهریمیزین گنچمیش لرینین بیر آبده‌سی و گله‌جك‌ده آزاد یاشاماق ایسته‌ین بیرخلقین اراده‌سینین مثلی کیمی گوزه چارپماقدا ایدی.

دونن تبریز ، بوتون آذربایجانین باشقا شهرلری ایله بیرلیکده ، و اونلارین نماینده‌سی صفتی ایله ملتمیزین آزادلیغا نسبت‌اولان‌علاقه واراده‌سینی دنیایه نشان ویردی . تبریز بونی بیر ادعا کیمی دگل بلکه اون گون طرفینده خلق قوشونلارینا بش مین نفرلیك بیر عده ویردیکدن صونرا ابراز ایتدی.

دونن تبریز آزادلیغی مدافعه ایتمگه حاضر اولان ئوز فدئی‌لرین،عسکرلرین و اونلارین تفنك‌لرین، مسلسل لرین ، توپ‌لارین‌وباشقا سلاح‌لارین حامیه نشان ویردی.

بئله ایکله آز مدت ظرفینده ۲۱ آذری یاراتماغا قادر اولان فرقه میز و خلقمیز نچه گون مدتینده‌ده خلق قوشونلاری یاراتماسندا کی موفقیتین آیدینجاسینا گوستردی.

تبریزین دونن کی گوروشونون معناسی بوندان عبارت ایدی : قرن‌لر بویی‌اسارت‌زنجیرلرین قیرماغی ایچون مبارزه ایدن، انقلاب‌لار یارادان‌تبریز و اونون کنارینده مبارزه ایدن باشقا آذربایجان شهرلرینین خلقی بیر دفعه الده ایدیلمیش آزادلیغی صون قطره قانینا قدر مدافعه‌ایده‌جك ویبرده بنده لیك قیدی آلتنا گیرمیه‌جكدیر!

آذربایجان مجلس ملی‌سی

هیئت رئیسه‌سینین

« نظامیه و ساخلولار دان یا حرکت حالیندا اولان ستون‌لاردان قاچان‌ملی‌وظیفه افرادی » حقینده تصویب اولونموش جزالار .

ماده واحده ـ بو قانون تصویبی تاریخندن اعتبارا آلتی آی مدتینه قدر نظامیه و ساخلو لاردان یا حرکت حالیندا اولان ستونلاردان قاچان ملی وظیفه افرادی اون گونه قدر غایب اولورسا قدیم انتظامی و محاکماتی نظامنامه لر موجبنجه جزالانا جاقلار و اگر اوچ گوندن آرتیق غایب اولورلارسا فراری‌عنوانیله نظامی محکمه‌لر اسگیگی اون‌ایل زحمتلی ایشلرله حبس و یوخاریسی گولله لنمك جزا لرینه محکوم اولاجاقلار .

یوخاریدا قید اولونان ماده واحده آذربایجان مجلس ملی سی هیئت رئیسه سینین ۹ ـ اسفند ۱۳۲۴ تاریخلی جلسه سینده تصویب اولوندی .

آذربایجان مجلس ملی‌سینین رئیسی ع ـ شبستری

آذربایجان مجلس ملی‌سینین کاتبی م ـ ولائی

تبریز ۹ اسفند ۱۳۲۴ نجی ایل

اجرا ایدیلسین . باش‌وزیر : پیشه‌وری

دنیا خبرلری

سووه‌ت اتفاقیندا

باکو رادیوسی . سووه‌ت حکومتی رسمی مقاملاریندان بعضی‌سی مسکوادا اقامت‌ایده‌ن آقای‌قوام‌السلطنه یه اطلاع‌ویرمیشلر که سووه‌ت‌اتفاقی قراره آلمیشدرکه بو گوندن اعتبارا ایرانداً نسبی امنیت برقرار اولان منطقه‌لردن ئوز نظامی قوه لرین چیخارسین. مشهد، شاهرود وسمنان بو منطقه‌لر داخلینده درلر.

مصرده

باکو رادیوسی ـ انگلیس لر طرفیندن مصرده‌واقع اولان توکمه لرین مسئولیتی‌مصر حکومتی‌بویونونا آتیلماسی‌مناسبتی ایله یئنی‌دن مصرده محصل‌لر اعتصاب ایتمیشلر وهابئله بوتون حقوقی ایشچیلر و مدافعه وکیل‌لری ایشدن الچکمیشلر.

مملکت خبرلری

باش وزیر نظامیه‌ده

جمعه گونی باش وزیریمیز آقای پیشه‌وری شخصاً نظامیه‌یه گیتمیشلر و سربازلارین وضعیتینه خصوصیله غذا رژیملرینه‌دائر رسیده‌لیك‌ایدیب جدی دستورلار ویرمیشلر.

بیر داوطلب قادین داها

ملی‌قوشون سیراسندا داوطلب خدمت ایتمك ایچون صدیقه خانم آدلی بیر خانم باش وزیریمیز آقای پیشه‌وری‌یه بیر تقاضا ویرمیشدیر.

بو خانمین یدی یاشیندا بیر اوغلی اولدوغوندان آقای پیشه‌وری اونون تقاضاسینا بئله جواب‌ویرمیشدیر:

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

خلقمیزین اراده‌سینی تمثیل ایدن میتینك

دونن اوغلانلار دانشسراسی محوطه سینده ، فرقه تشکیلاتلاری، فدائی لر و قوشون حصه لرینین شرکتی ایله ایندیه قدر نظیری گورونمه‌میش معظم بیر میتینك تشکیل ایدیلمیش ایدی. میتینك‌ده شهر اهالی‌سیندن باشقا اطراف کندلردن گلن اهالی‌ده شرکت ایتمیش ایدیلر.

میتینك‌ساعت ۱۰٫۴۵ ده شهرین مختلف طبقه لرینین حضوری ایله افتتاح ایدیلدی. میتینگین آچیلیشیندا فرقه‌نین شهر کمیته‌سی مسئولی آقای ولائی طرفیندن معارف وزیریمیز آقای بی ریایه سوز ویریلدی .

آقای بیریا ئوز حرارتلی نطقنه باشلادی :

حرمتلی‌خانملار وآقالار! آذربایجان ملتی ئوز آرزوسینه چاتیب و ویردیگی قربانلار و قانلاربهاسینا ئوز ملی حکومتین آذربایجاندا قورماغا موفق‌اولوبدر. قوی دشمنلریمیز بیلسین وآنلاسین که بیزیم علیهمیزه دانیشیردیلار ، قوی اونلار بیلسین لرکه آذربایجان حکومتینن علیهنه آپاردیقلاری تبلیغاتین یالانی آشکار اولموشدر . آرتیق آذربایجانلی نظام لباسی گیمیش و ئوز ملی‌قوشونی ایله افتخار ایدیر . یاشاسین ملی قوشون ! (شدتلی آلقیشلار)

هر حکومت که اونون دالیندا بیرملی‌قوه‌اولماسا یاشایابیلمز ،اوناگوره ده بیزیم‌ملی‌مجلسیمز وملی حکومتمیز بو قراره گلدیلرکه ملی قوشون یارانسین و شهامتلی جوانلاریمز ملی حکومتین بو چاغریشنا جواب ویردیلر، یاشاسین‌آذربایجانین غیرتلی وشجاع جوانلاری ! (آلقیشلار)

عزیزقارداشلار! بیزیم‌نظریمزده هر قوم و هر ملت او وقته قدر محترم درکه بیزیم وارلیغمیزین آداب و رسوموموزین وملی دیلیمیزین علیهنه قالخما سینلار : بو کیمی ملتلر گرك بیلسین‌لرکه‌آذربایجان اوغول لاری ئوز حکومتین دفاع ایده جك و اونلارین قاباغیندا دیز چوکمیه جكدر .

من آرتیق دانیشماق ایسته‌میرم ، من بو بویوك وطنطنه‌لی میتینگده ، آتالاریمیزین و بابالاریمیزین قان لارینن نمونه‌سی اولان اوچ رنگلی بایراقلارین قاباغندا آند ایچیرم که بیز ئوز حکومتیمیزی دفاع ایده جگیك ، یاشاسین آذربایجانین کشتی سین گرداب فلاکتدن نجات ویرن آذربایجان‌دموکرات فرقه سی ! یاشاسین ملی آزادلیغیمزی ضمانت ایده‌ن ملی مجلسیمز !

یاشاسین آزادلیغمزین نگهبانی اولان ملی دولتمیزین آرخاسندا دایانان شهامتلی آزادیخواه و قهرمان آذربایجان خلقی !

یاشاسین آذربایجان حکومتنین صدری و خلقمزین قوجامان رهبری و آتاسی آقای پیشه وری !

آقای‌بیریا دان صونرا آذربایجان خانملارینن نماینده سی عنوانیله خانم منیره هاشمی‌یه سوز ویریلدی. خانم منیره هاشمی- من خانملارطرفینده‌ن بوگونکی بیوك و مثلی گورونمه‌میش متینگی صمیمی قلب ایله تبریك ایدیرم، بیز آذربایجانلی خانملار دا ملی حکومتیمیزی مدافعه‌ایتمك ایچون اوغوللاریمیز و قارداشلاریمیز ایله برابر هرجور فداکارلیغا حاضریق.بیزیم خلقمزین‌ئوز ملی حکومتنه‌وآزادلیغنا آرتیق درجه‌ده علاقه سی واردر بوناگوره بیز خانملاردا خلقمیزین جوانلاریمزین مبارزه‌سی نتیجه سینده نائل اولدوغوموز بر حقیقتی آزادلیغمزی وملی‌حکومتیمیزی گوز بیگی کیمی حفظ ایدیب آزادلیغمزی بوغماق ایسته ینلره قارشی آمانسیز مبارزه ایده‌جگیك .

ملی حکومتمیزین یولوندا بیز آذربایجان خانملاری هرجور فداکارلیق ایتمگه حاضر و آماده‌ییك بیز خانملار برگون ملی‌حکومتمیزین سایه سینده آزاد و خوشبخت اولوب وطنمزی آزادلیمزی مدافعه ایتمك ایچون ملی قوشونلار جرگه‌سنه ئوز بالالاریمزی سه‌وینجله گوندردیك ایندی آذربایجان خلقی نین اوزی گولور، ایندی خلقمزین ملی قوشونی وسایسیزحسابسیز دشمنه‌غلب گلمیش فدائیلریمیز واردر . یاشاسین آزادلیغمزین ضامنی اولان خلق قوشونلاریمزا یاشاسین قهرمان فدائیلرمز . یاشاسین و وار اولسون آزادلیغمیز ! یاشاسین خلقمزه رهبرلیك ایده‌ن آذربایجان دموکرات فرقه‌سی !

فرقه‌مزین و ملی حکومتمیزین رهبرینه عشق اولسون !

خانم هاشمی دن صونرا سرباز یوسف‌محمدخامنه‌لی‌قوشون‌طرفیندن دانیشیرکن بیله دیدی :

من ملی‌حکومتمزین آزاد سرباز

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

«نوو ویه‌ویره میا»دان چیوریلمیشدر

جه‌ویرن: حمید نیکپور

هندوستان محاربه دن صونرا

۲

انتخابات شرطلریندن اولان نا راضیلیغی خصوصا چوخالماسی بیرده اونونلا علاقه‌دار در که، بئی انگلیس حکومتی ۱۹۴۲ نجی ایلین آوغوستیندان صونرا حبس اولونموش ملی کنگره‌نین عضولرینی آزاد ایتمکدن بویون قاچیر میشدر.

بونونلا علاقه‌دار اولاراق، ملی کنگره‌نین صدری عبدول کلام آزاد ۱۹۴۵ نجی ایلین ۱۸ اوقتیابر ینده شکایت نقطه نظریله چیخیش ایدوب، بئله دیمیشدر:

«انتخابات نئجه آزاد و دوز گون سایبلا بیلر که، پولیس اداره سینین اجازه سی اولما دان میتینگ گئچیرمك اولموروو کنگره‌نین طرفدارلاری هله ده حبسخانه ده ساخلانیلیر. اونلارین حبسخانه ده ساخلانیلماسی او دیمك در که، بیزیم قادینلریمزی محدود لاندیرماق و عینی زماندا انتخابات موقعنده بیزی ان یاخشی ایشچیلریمزدن محروم ایتمك»

بونونلا علاقه‌دار اولاراق «هندوستان ستاندارد» روزنامه سی بئله یازیر:

«اگر کنگره انتخاباتی بایقوت ایتمیش اولسا ایدی، اونی هیچ یول ایله تقصیر لندیرمك اولمازدی، چونکه بو انتخابات نه آزاد در و نه ده دموقراتیك در».

بئله لیکله، نئجه که، گورورك، لیبوریست حکومتینین بیرنجی مجرد آددیمی، هندوستانین افکار عمومی سینین گوزله دیگی امیدی دوغرو لتمادی.

لیبوریست حکومتی بو وقته قدر هندوستان مسئله سینین حلینده آزدا اولسون ایره‌لی گیتمه میشدر.

بونی بعضی انگلیس خادملری ده گورمییه بیلمز لر.

بئله که، لیبوریست فرقه سینین اجرائیه کمیته سینین صدر وظیفه‌سینی ایفاء ایدن پروفسور قارولد لاسکی دفعه لرله حکومتی تنقید ایتمکله برابر ۱۹۴۵ نجی ایلین ۱٤ نویابرینده لندنده «نه‌روبین» آنادان اولماسی گونی شکایت نقطه نظریله بئله چیخش ایتمیشدر:

«ایسته‌ر قوآلیتسیون، ایسته‌ر سه‌ده لیبوریست حکومتلری دورینده بوتون انگلیس سیاستینین اساس خطی اوللرده اولدیغی کیمی ینه‌ده، هندوستانین آزاد اولماسی ایشینه عملی کمك ایتمك اراده‌سینین یوخلیغیندان عبارتدر»

نئجه که، تجربه دن گورونور پروفسور لاسکی نین گئچمیش بیر چوخ چیخیشلاریندان معلوم اولدیغی کیمی اونین بیلدیکلری لیبوریست حکومتینین خط حرکتینی عکس ایتدیرمیر. لیبوریستلرین بیر حصه سی ئوز چیخیشلاریندا، خصوصا نماینده لر پالاتاسیندا انگلیس حکومتینین هندوستان سیاستیندن اولان ناراضیلیقلارینی قید ایتمیشلر.

مجلس وکیلی دامپو لتون، هندوستان ایشلری وزیرین معاوینی گندر سوزان ایتدیگی سورغوسوندا هندوستانداکی عموم سیاسی محبوسلارین باره سینده عفو عمومی وئریلمه سینی، سیاسی تشکیلاتلارین توقیف لیکدن چیخار یلماسینی و حبسدن آزاد اولونموش شخصلرین سیاسی فعالیتلرینین محدود لیغینن محو ایدیلمه سینی طلب ایتمیشدر.

انگلیس حکومتینن هندوستان مسئله سی اوزره آپاردیغی سیاستیندن مایوس اولموش ملی کنگره، قانون وئریجی اورغانلارین تماميله مرتجع لرین الینه کئچمه‌سی ایچون انتخاباتدا اشتراك ایتمگین لزومنی قرارا آلدی. کنگره، انتخاباتدا سیاسی اجتماعی تدبیرلری پروگرام ایله چیخیش ایدیب، هندوستانا تام استقلالیت وئریلمه‌سی اساسیندا اونون داخلینده‌کی ایالتلرین گنیش مختار یتیله دموکراتیك فده‌راتیف (بیرلشمش) دولت شکلینه دوشمه سینی طلب ایتمش.

ملی کنگره نین ملك دار لارین تورپاقلارینن ساتین آلماقلا کندتصرفاتیندا (فلاحتده) ریفورما (اصلاحات) اولماسینی، صنایعین گنیشلنمه سینی، امك حقینن معین لشمه سینی و سایر مهم مسئله لرین حلینی نظره آلیر. مستملکه شرا یطینن خصوصیتینه گوره هندوستان دا خلق کتله‌لرینن سیاسی اجتماعی انکشافینن سویه‌سی اولدوقجا آشاغی در. و اونلارین متشکللیگی دموکراتیك ئولکه لره نسبتا چوخ بئله شرائطده اهالینین آنجاق محدود بیر قسمتینی احاطه ایدن ملی کنگره کیمی سیاسی بیر فرقه‌ئوز پروگرامیندا اهالینین گنیش طبقه‌لری طرفیندن قارشیلانا بیله‌جك حللاری دقیق ایفاده ایتمگه امکانی واردر:

ملی کنگره و باشقا فرقه لرین، انگلیس حکومتی طرفیندن تکلیف اولونموش قانون وئریجی اورغانلارین انتخاباتیندا اشتراك ایتمه‌لری ئولکه داخلیندا گرگینلشمیش سیاسی وضعیتین هیچ ده ضعیفلشمه‌سی دیمك دگل در. بونی اونونلا ایضاح ایتمك اولار که بئله شرائطده وضعیت ایله تانیش اولماق و یئرلی لیدرلر ایله علاقه ساخلاماق ایچون انگلیس حکومتی طرفیندن پارلامه‌نت وکیللریندن بیر هیئتین هندوستانا گوندریلمه سی قراری نئجه عکس تاثیره سبب اولدی

بونونلا علاقه دار اولاراق کلکته نین نفوسلی روزنامه‌لریندن «آمریتا بازار پاتریقا» یازمیشدر:

«۱۹٤٦ نجی ایل مارت آیینا کیمی هندوستاندا آپاریلان مرکزی و ایالتی قانون وئریجی مجلسلرین انتخاباتی قورتارمالیدر. اگر انگلیس حکومتی دوغرو و اوره‌کدن دیرسه فوری مجلس موسسان چاغیرسین که هندوستانین قانون اساسی سینی یاراتسین. بونا گوره ده انگلیس پارلامه‌نتی وکیللرینین هیئتینی حکومتین و قرالین اجازه‌سی اولدی اولما واسطه چیلیك ایتمه‌سینه لزوم یوقدر سابقده بئله نماینده و وکیللر چوخ اولموشلار.

مجید یزدان بد

آذربایجانین اینجه صنعت اداره و مدرسه‌سی

ملی حکومتمیز تشکیل تاپان گوندن بری خلقمیزی مدنی خلقلر سویه‌سنه یئتیرمگه چالشمشدر.

بو حکومتین معارفه آرتیق درجه ده اهمیت قائل اولدوغی هامی ایچون واضحدر.

معارف وزارتینین ایتدیگی اقداملار همان بو یاره نواقصه باخمیاراق آرتیق درجه ده شایان تقدیردر.

معارف وزارتینین ایتدیگی اقدام لاردان بیرده اینجه صنعت تشکیلیندن عبارتدر.

بو علمی مؤسسه ئولکه‌میز ایچون متخصص لر و هنرمندلر کادری حاضرلاماقدا بویوك وظیفه داشییر.

اینجه صنعت ادبیات، موسیقی، تیاتر، سینما، مجسمه سازلیق، نقاشلیق دان عبارتدر. مدنی و قاباقجیل اجتماعلاردا اینجه صنعت بویوك یئر دوتور.

بو جور ظریف صنعتلری اجتماعی شعورین مخصوص فورما لاریندان حساب ایتمك اولور.

اینجه صنعت حیات و طبیعتی لاییقینجه گوزل و درین درك ایتمك دیمکدر. مدنی اجتماعلاردا ظریف صنعتلرین چوق بویوك قیمتی و اهمیتی واردر.

دنیاده اولدوغی کیمی هرشیئی معین شرایطدن آسیلی و اونون قانونلارینا تابع اولماق شرطی ایله معین اولونور.

اینجه صنعتده نتیجه اعتباریله جمعیت حیاتینین مادی شرایطیله معین ایدیلیر.

جمعیتلرین حیات شرایطی گونی گوندن تغییر وتکاملده اولدوغی

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

قلی‌خان بورجالو

بویوك بایرام

نه‌بایرام دور بو گون آناری شهر اوزره عیان اولموش
بتون خلق ایچره سربازلیق آدی ورد زبان اولموش
محصل لر ویریر سان جمله یازمیش ئوز شمار نده
که آذرلی وطن اوغروندا دائم جان فشان اولموش
سفر برلیك ایچون گویا کیچوب قانون مجلسدن
اوقانون آذر ستانه چودحی آسمان اولموش
بو گون ملی قوشون اوز حوزه‌جشنین افتتاح ایتمیش
اونون تبریکینه ایللر بو شوقیله روان اولموش
بو احساساتیلن آذرلی دنیایا ثبوت ایتدی
که آذربایجان خلقی همیشه قهرمان اولموش
قویان دنیانی حیرتده قیزلباش آدلانان اوردو
بو یوردون قهرمان اوغلانیندان بیر نشان اولموش
بو گون اودلار آلولار یوردی‌یزدن گوزلیور خدمت
یتوب همت گونی ایللر مقام امتحان اولموش
گلین سرباز اولوب جبهه دوتاق تا آنلا سین دشمن
که آذر ملکینه آذر نژادی پاسبان اولموش
قیزلباش‌لیق ابا سین بورجالو گیمك له فخر ایلر
بوایشده چون اوزی اجدادی داخل هرزمان اولموش

حکایه

بگلر حانیلی

آزادلیق یولوندا

۴

ـ خیر، رشید جان! سنین عزیز جانین ایچون او جور شیئلر جهتینده‌ن ذره قدر ده اولسا، فکر و خیال ایتمه‌ره‌م. منیم بو گون هواسیمین پریشان اولماغی نین سببی، فقط بو گیجه گور دیگیم اسرار آمیز یوخو در. دیبه‌رك رشیدین قارشوسینا بیر بوشقاب اوزوم قویدی. رشید صاغ الیله اونون قولوندان دوتاراق صول الیله ساچلارینی اوخشاماغا باشلادی و: ـ گلناریم! گوزه‌ل یاریم! او یوخونی منه ده نقل ایت گوروم نیجه در که سنی بیله خیالاته سالیبدر دیه گنج قیزدان، سویله‌مه‌سینی اصرار ایتدی.

ـ گوردیم که باغیمیزین اوزومینی ده‌ریرك، سیز ده هامی لیقجا گلیب بیزه کومك ایدیر سیز، نه قدر دریر دیك شاخه لرین حالینه هیچ تفاوت ایتمیردی. ده‌ریلمن هر بیر سالخمین یرینده باشقا بیر سالخیم گورونوردی من سه‌وینه‌سه‌وینه دولو سبدلری داشیدیغیم وقت قیرمزی، خوروزون بالالاماسیندان یوخودان اویاندیم.

ـ بو که یاخشی بیر یوخو دور مارالیم! یوخودا اوزوم گورمك طاهرده شیرینلیك معناسینه در.

ـ یوخ، رشید جان اویله دگل، سینامیشام، یوخودا اوزوم طاهر ده گوز یاشی معناسینه در. بیر جه بیلمیرم که، بو غدار فلك منیم باشیما نه جور اویونلار گتیره‌جکدر. بو حالدا رشید قرداشینن سسینی ایشیده‌رك چوله چیقدی و اونی حیاطده گوروب تعجب ایتدی: ـ نه وار رحمان! خیر اولا؟ دیه سوردی. ـ «ایکی نفر امنیه گلیب، ایوده اوتوروب سنی گوزله ییردیلر. ـ بس نه اولدولار؟»

ـ آخر منی ده یانلارینجا گوتوروب سنی آختارماغا مجبور ایتدیلر. ـ «چای چوره‌ك یدیلرمی؟»

ـ بلی! ننه جانیم، قوری کته پیشیردی، هله چوبوخ دا چکدیلر. ـ «ایندی هارا دا دیلار؟»

ـ بورادا قاپینن قاباغیندا دایانیبلار.

رشید کوچه قاپیسینا چیخوب ایکی نفر امنیه‌نین اونون منتظری اولدوغونو گوردی. ـ «آغالار منی آختاریر دینیز؟» ـ «بلی» ـ «فرماییشیز نه ایدی؟» ـ «جناب رئیسین امری موجبنجه اداره یه گیتمه لیسن» ـ «چوق یاخشی، بس اجازه ویرین پالتومی گه‌ییم گیدك.» ـ «خوب، اما بیر آز جلد ترپن که بیوقته قالمیاق» رشید، چلم دییوب ایوه قایتدی. اوطاغا داخل اولارکن گلنار صبرسیزلیکله ـ «رشید جان! نه دییور دیلر نه اولدولار نه سوردو شدولار؟» دیه سئوال ایتمگه باشلادی. زاواللی قیز امنیه کلمه سینی ایشیدن موقعده رنگی آغارمیش، اوره‌گی ایسه قوش کیمی چابالاییردی.

ـ «قاییدا دیلار، منی گوزله ییرلر» ـ سنیله نه ایشلری وار؟ ـ «اداره یه گیتمه لی‌ییك» ـ اداره یه؟ امان اله ایچون؟ نه دن اوتری آپاریرلار نه اولوبدور؟ دیه گلنار ئوزینی ایتیریب جور بجور سواللار ویریردی.

ـ نه اولاجاق جیرانیم! اداره یه گیتمکله آدامی آسمزلر که، نه بیر آدامین بیر تویوغونو دوتموشام و نه ده ایتینه بیرداش آتمیشام، منیم بیر تقصیریم یوخدور قورخورسان، گوره‌سن ایندی نه سوروشاجاقلار، جواب ویریب قاییدارام» دیه رشید بو سوزلر ایله گلنارین قلبینه بیر آز تسلی و آراملیق ویردی، و: ـ گلنده تفصیلی آنلادا دیه‌رسن تا نیگران قالماسین هله لیك خدا حافظ دیه‌رك قوللارینی آچوب گلناری باغرینا باسدی. گلنارین

آذربایجانین اینجه صنعت اداره و مدرسه‌سی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

کیمی اینجه صنعت ده تکامل درجه لرینی سیر ایدیر .

استبداد دوره سینده بو ظریف صنعتلر شاهلارین دره بگلرین و مستبدلرن خادمی اولموشدور خلقلرن ترقی سیله بو صنعتلر خلقین خدمتینه آلینیر و اونلار دان خلق توده لری استفاده آپاریر .

اینجه صنعت آزادلق ، استقلال و شرافتله توأمدر .

بونا گوره در که آزاد و مستقل خلقلر همیشه انکشاف ایتمکده‌درلر و نتیجه ده طبیعتین گوزلیکلریندن و حیاتین شیرینلیگیندن بهره‌مند اولورلار .

بویوك شاعرلر ، استعدادلی نقاشلار ، استاد هیکل تراشلار ، ماهر آکتورلار ، لطیف روحلی موسیقیدانلار هامیسی حیاتین و طبیعتین گوزلیکلرینی و اسرارینی ، خلقلرن شرافتینی و مردلیگینی و قهرمانلیقلارینی داها دا وطن اوغروندا گیده‌ن مبارزه لری و ایگیدلیکلری اولدوغی کیمی ئوز شعرلرینده ، ماهنی‌لارینده ، توخودقلاری خالیلاردا ، چکدیکلری نقشه لرده ، سازلارین تئللرینده تمثیل ایدیب ، داها شیرین ، داها عزیز اولدوغینی ئوز صنعتلرینده منعکس ایدیرلر .

بیزیم یوردومیز ، آنا وطنیمز ، عزیز آذربایجانیمز قدیم زمانلاردان هنرلی و استعدادلی صنعتکارلار بشیگی اولموشدور . ایستر یاد ائللی لرین و ایسته رسه هر تاج قویوب یولدان ئوتن‌لرین باسقینلاری وظلملری ، بو هنرلری واستعدادلاری توپراقین آلتینا آپاریب حتی اونلارین چوخوسیندان بئله اثر ده قالمامیشدر .

بیزیم ئولکه نین طبیعتی واقلیمی نتیجه ده خلقیمزین حیاتی ایچون لازم اولان مادی شرائط اینجه صنعتین انکشافینا و گنیشلنمه سینه حد سیز مساعد در ، قرنلر بویو خلقیمز آزاد و مستقل اولمادیقندا بالمباراق بنه ئوز ملی شعورینی و رشدینی بروزه ویریب و بویوك شاعرلر نقاشلار ، خطاطلار و ادیبلر یتیشدیرمیشدر حتی یاخین زمانلاردا ، گونی دونه‌ن خلقیمزی تالاییب ، چوره گینی الیندن آلان ، شهرلریمزی سوسوزلیق اودونا یاندیران ، خلقین آنا دیلین کوکوندن چیقاران مرتجع و دیکتاتور حکومتلر ئوز منفعتلرینی خلقیمزین اسارتینده ، جهالتینده و نتیجه ده فقرینده بیلیب ، مدنیت یوللارینی اونین اوزینه باغلامشدر . اوضاعی آچیق گوزیله سیر ایده‌ن و بئله چتین شرائطه تحمل ایتمیه‌ن خلقیمز بو پاسلی زنجیرلری ال آیاقیندان آچیب ، اسارت و فقر ایله یاشاماغا بیر دفعه لیك صون قویدی بئله لیکله ئوز ملی احتیاجاتی اوزره ئوزینه‌لایق اولان حکومتی یاراندی . بو خلق حکومتی ملتیمیزین احتیاجلارینی نظرده دوتوب و چالیشدی . آز بیر زماندا ایسته‌ر معارف و ایسته‌ر صنایع و فلاحت و ایسته‌ر سه ده آیادلیق ساحه لرینده بویوك و جدی قدملر گوتوردی . معارف ساحه سینده گوتورولن قدملر اهمیت جهتینجه خلقیمزین انکشافیندا بویوك بیر یئر دوتور ، معارفیمز گونی گونده‌ن گنیشله نیر یوخاریدا شرح ویردیگیمز کیمی اینجه صنعت موسسه سینن تشکیلی معارف باره سینده گورولن جدی ایشلردن بیری در . (دوام ایده جك)

دقت !

خلقیمیزین طرفیندن‌فدائی لره ویریلن هدیه‌لر ایچون آقای شبستری نین ریاست افتخاریسی آلتیندا و آقایان رفیعی و تیموری وقیامی نین عضویتی و فتحی خشگنابی‌نین منشی‌لیگی ایله آذربایجان روزنامه سنین اداره‌سینده بیر کمیسیون تشکیل اولونمو شدر . بو کمیسیون اداره میزه گلن متعدد پیشنهادلارین اثرینده و گونده‌ریلمیش هدیه‌لره گوره تشکیل اولوب وبوندان‌صونرا ساعت ۱۰ دان ساعت۱. گونارتادان صونرایا قدر گونده ریلن هدیه‌لری قبول ایده‌جکدر وضمنا هدیه‌ویرنلرین‌ئوز پیشنهادلارینا گوره ویریلن وجه‌لرله ، کمیسیون وسیله‌سی ایله فدائیلره البسه وغیره آلیناجاقدر .

آذربایجان روزنامه‌سی

نمره ۴۹۶۹ ـ ۸۰۸۶ — ۴ ـ ۱۲ ـ ۱۳۲٤

اعلان

بو اعلانین‌موجبنجه آذربایجانین فلاحت وصنعت بانگنده و شعبه لرده حسابجاری اولان‌شخصلره اطلاع ویریلیر که بو تاریخدن‌اعتبارا ایلیه‌بیله‌رلر که‌اوزحسابلاریندان‌استفاده‌ایتسونلر. وضمنا بانك حاضر در قاباقکی قرار اوزره عموم و بخصوص تجار ایچون حسابجاری آچسون .

بونا بنائا او اشخاصلاردان که حسابجاری آچماقا مایل‌درلر خواهش اولنور که تبریزده آذربایجانین مرکزی فلاحت بانگنا و آیری شهرلرده بانك‌شعبه‌لرینه مراجعه بویورسونلار

ش۶۵ ۵ـ۵ **آذربایجانین فلاحت وصنعت بانگی**

اعلان

او آداملار که‌اوز ملکلرینی بوگونه کیمی ایستر تبریزده ایستر آذربایجانین هر نقطه‌سینده ثبته ویرمیوبدیرلر اگر بو تیز لیکده ثبته ویرمه‌سه‌لر ثبت کل اداره سی طرفندن قانونلار و مقررات موجبنجه لازمی اقدام عمله گله‌جکدر .

۵ ـ ۳ ش ۷۳ ثبت مدیر کلی ـ اعتماد

اعلان

حکم آباد محله سنین جماعتین نظافتی رعایت ایتمکدن اوتری بیر باب حمام‌تاسیسینی ایجاد ایتمك نامیله (شرکت سهامی نظافت) آدلی‌اولان شرکتی‌تبریزین آلتنجی ناحیه‌سی حکم آباد محله سینده بو ایلین آذر آیینین اولیندن غیرمحدود مدته قدر اوتوز بش مین‌تومان نقدی‌سرمایه ایله تشکیل تاپیب آقایان عباسعلی مختار زاده رئیس ومدیر عامل سمتیله و جواد آقا رزاقی ومیرعلی کسرائی و حسین رنجبر وجهاد جلالی و قلی آهنی هیئت مدیره لیك سمتیله‌ایکی ایلین مدته وآقایان علی اصغرصرافی وحسن مؤذنی مفتش‌لیك سمتیله بیرایله قدر تعیین اولونوبلار وشرکتین قیمتلی‌ورقه‌لری وچك لری آقای مختار زاده امضاسی وشرکت مهریله‌معتبر اولاجاقدر و اونون غیابندا آقای جواد رزاقی امضاء ومهرایده جك . بو شرکت ۱۳۲۴ نجی ایلین بهمن آیینین‌اوتوزنجی گونی تبریزثبتین‌داخلی شرکتلر دفترینده ۲۲۶ نمره‌لی ردیفده ثبت اولونوبدور.

آذربایجان ثبت اسناد واملاك مدیر کلی ـ اعتماد

آذربایجان دمیریول مدرسه‌سی

آذربایجان دمیریول مدرسه‌سی برمقدار داوطلب آشاغیدا قید اولان شرائط ایله قبول ایده‌جك .

۱ ـ سوادی ۴ کلاس دان تا ۸ کلاسه قدر

۲ ـ سنی ۲۰ دن آز ۳۰ دان چوخ‌اولماماسی

۳ ـ ملی وظیفه سین قورتارماق ویا کفالت ورقه اولماق شرطیله

۴ ـ مزاجی سالم اولسون

یوخاریدا قید اولونموش شرائطه حائز اولان اشخاصلاراسفند آیینین ۱۵ نه قدر مدرك لری ایله‌برلیکده دمیریول اداره‌سینه اوزلرینی معرفلیك ایتسونلر .

اداری‌اعلان

اطراف شهرلرده وقصبه‌لرده‌آبونه چیلریمیزه اخطار اولور که ئوز آبونه پوللارینی مستقیما آذربایجان روزنامه سی عنوانینا یوللاسینلار اشخاص آدینا گونده‌رمسینلر

ایسه دوداقلاری برنجی دفعه اولاراق اختیار سیز اونون دوداقلارینا یاپاشدی .

ـ ۵ ـ

رشید گلنار ایله وداع لاشدیقدان صونرا کوچه یه چیقدی و ، قارداشینا رجوع ایده‌رك : ـ « بوگون قاییدیب گله بیلمه‌رم ، آناگیله دییه‌رسن ، مندن نگران اولماسینلار ، گیجه نی اوردا بیبیم گیلده قالاجاغام » دیدیکدن صونرا امنیه لره قوشولوب قصبه یه طرف یولا دوشدیلر رشیدین قارالتی سی گوزلریندن ایته نه قدر ، گلنار اونون دالینجا باقدی . نهایت گوز یاشلاری ، آل یاناقلاری نین اوزه‌ریله آخدیغی حالدا ابو لرینه داخل اولوب : ـ « آخ. آپاردیلار . اونی مندن آییردیلار . اونی ناکام منی ایسه بدبخت ایتدیلر ، بیله ناگهانی بیر بلانین منه اثر ویره جگی ، صبح یوخودان اویانان موقعده‌ن بو قانا دونمیش ئوره گیمه داممیشدی .

ـ آه ! داها دونه سن منیم قلبیم ! سن بو درمانسیز درده ، بو علاجسیز مصیبته نیجه دوزه‌جکسه‌ن ، نه طور صبر ایده بیله جکسن ؟ دیدیکدن صونرا اوزینی گوی سمتینه دوتوب تصورینه گتیردیگی الهی بیرمنظره‌یه یالواریجی‌بیرطرزده خطاب ایتمگه باشلادی :

ـ پروردگارا ! بو قضا و قدر نه‌ایدی‌من‌دوشدیم ؟ هجران اودونا یانماق نه وقته قدر منیم نصیبیم اولاجاقدر ؟ سویله گوروم هانسی بیر گناه عظیمه مرتکب اولموشام؟ هانسی بیر یتیمین یارالی قلبینه توقونوب ، هانسی بیر غریبین گوبلینین شیشه سینی سیندیرمیشام که عوضینده بویله چاره سیز و دوزولمز بیر درده منی دچار ایتدین ؟ ... یوخ ... من ئوله‌رم .. صبر ایده بیلمه‌رم چونکه صبرایتمگه تاب و طاقتیم اولمیاجاغین یقین ایدیرم » دیه یانیقلی ـ یانیقلی آغلاماقینا دوام ایتدی .

ـ ۶ ـ

رشید امنیه لر ایله گیده‌رك ، گونش غروبه میل ایدن وقتده منطقه یه چاتدیلار . رئیس کابینه سینده اولمادیغی ایچون اونلار رشیدی کشیك اوطاغینا گیجریب ، نوبتچی یه تحویل ویردیلر ئوزلری ایسه استراحته گیتدیلر . رشید بیر طرفده اوتوروب رئیسین گلمه سینه منتظر اولدی . آخشامین قارانلیغی بوتون فضانی احاطه ایتدی . لاکن رئیس گلوب چیقمادی ، رشید ، گیجه نی گیدیب بیبی سی گیلده قالماق ایچون سرکشیکدن اجازه ایستدی لاکن موافق جواب آلا بیلمدی ، اونا گوره او ناچار قالوب ساکت اوتورماغا مجبور اولدی .

گیجه یاریبا کیمی ملول محزون خیالات ایله مشغول اولدی . گیجه یاریدان کیچندن صونرا یورغون اولدوغو جهته اوتوردوغو یئرده شیرین یوخویا گیتدی . صبح ایشیقلاناندا یوخودان اویاندی . ال اوزینی یودی پول ویریب ئوزینه چوره کده‌ن یاوان لقدان آلدیردی . نهایت ساعت ۱۰ دا ایشیك قراولی رئیسین گلمه گینی باش کشیکچیه خبر ویردی . کشیك اوطاغیندا اولان امنیه لر آیاغا قالخوب «حاضراول» فرمانیندا دایاندیلار . قاپی آچیلدی ، الینه شه‌ورو الجك گه‌ییمیش و تازه طویو اولموش خانملار کیمی صورتینه بزه‌ك سورتمیش بیر صاحب‌منصب ایچری داخل اولدی . امنیه‌لر القوزادیلار. او تکبر و مغرورلیقلا : ـ «دونن ماموریته گونده‌ریلمیش نفرلر قاییدوبلارمی ؟ » دیه سوروشدی . ـ «بلی، جناب رئیس ! دیه سرکشیك جواب ویردی . ـ « متهمی گتیریبلر می ؟ » ـ « بلی ، جناب رئیس گتیریبلر» ـ « خوب گتیرین حضوره » دییوب‌اوطاقدان‌چیقدی سرکشیك ایکی نفر امنیه یه ـ « آپارین رئیسین حضورینه » دیه امر ویردی . مامورلار : ـ « اوغلان قالخ آیاغا » دیه رشیده اشاره ایتدیلر رشید دوردی . اونلاردان بیری قاباقجا او بیری ایسه‌رشیدین دالیجا رئیسین اوطاغینا گیردیلر . ـ

خلقمیزین اراده‌سینی تمثیل ایدن میتینك

اول صفحه‌دن بقیه

لاری طرفیندن بو بویوك متینگده اشتراك ایده‌ن سرباز ، فدائی ، کارگر زحمتکش ، محترم خانم و آقالارا آتشین سلامیمی یتیریرم !

من بو گون ، شرافتلی ، افتخارلی لباس گیمکله فخر ایدیرم ، بیزملی حکومتین سرباز لاری وطنیمزی ، آزادلیغمیزی ، مدافعه ایتمك ایچون حکومتمیزین چاغریشینا سس‌ویردیك و خاق قوشونلاری صیراسینا وارد اولوب الیمیزه سلاح آلیب آزادلیغی و ملی حکومتمیزی مدافعه ایتمکدن اوتری شرافتله آند ایچدیگیمز کیمی بو گون بو بویوك متینگده ملی حکومتمیزین رهبرلری قارشیسیندا میلرله سرباز ، فدائیلرین و قهرمان آذربایجان خلقنین قاباغندا دوروب پولاددان محکم سینه‌میزی گریب خلقمیزین آزادلیقنی حفظ ایتمگه آند ایچیریك .

بیز سربازلار ملی حکومتمیزین وآزادلیغمیزین ضامنی ییك .

بیز ملی حکومتین سربازلاری آنا باجیلاریمیزین ناموس و حیثیتنی و قیزیل سرحدلریمیزی اوز قدرت و پولاددان محکم اگیلمز قوللاریمز والیمزده‌کی سلاح ایله حفظ ایده جگیك . هر کس بیزیم آزادلیغمیزی بوغماق ایسترسه بیز سربازلار اونا امان ویرمیه‌جگیك .

یاشاسین آذربایجانین خلق قوشونلاری - یاشاسین آذربایجانین ملی حکومتی - یاشاسین آذربایجان خلقینین اراده‌سینی تمثیل ایده‌ن ملی مجلسیمیز: یاشاسین آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری !

ملی مجلسیمیزین رئیسی بو حینده تریبون دالیسندا قرار دوتوب بئله سویله‌دیلر :

آذربایجان نهضتنین تازالیغی یوخدور آذربایجان چوك چتین شرایطده هیچ بیر وسیله و مساعد اوضاع اولمیان حالدا فرخ ایل بوندان قاباقدا ئوز بویوك قهرمانلارینن فداکارلیق و قانلاری بهاسنا آزادلیغی ایجاد ایلدی . ایندی او ئوز نهضتی ایله آزادلیغی آلیب ئوز ملی آزادلیغنی تکمیل‌ایله‌ییب . همان تاریخی قهرمانلارین سلینن فداکارلیغی ایله که عبارت اولا ر فدائیلردن و خلق قوشونلاریندان موفق اولاجاق و نتیجه الاجاقدیر .

یاشاسین آذربایجانن روحانی مالك و کندلی دن عبارت اولان تمام اهالیسنن اتفاق و بیرلیکی .

(صدتلی آلقیشلار)

بو موقع کندچی‌لر نماینده سی آقای مشهدی محمد افتخاری سردرو دی سوز آلاراق دیدی :

اشخاص محترم ! بیز کندچی‌لر ئوز شهرلی قارداشلاریمزا بو نمایش ایله اوز جبهتیمزی و قارداشلیغیمزی ثابت ایلیه‌جگیك ، بیز سیزایله بیر قطره قانیمیز قالانا کیمی‌نه قدر جانمیزدا جان وار آخر نفسه کیمی بولداشلق ایده جگیك . بیز کندچی‌لر اوز فرقه‌میزی ئوز ملی حکومتیمزی واله گتردیگیمز آزادلیغی حفظ ایلیه‌جگیك .

یاشاسین حکومت ملی ! (آلقیشلار)

محترم شخص بیزلر ئوز چوره‌گیمیزی دالیمزا باغلییب آخر نفسه کیمی قایتمیاجاغ ق بیز دیریك یاشاسین فرقه‌میز و اونون رهبرلری !

یاشاسین ملی قوشونوموز !

آقای افتخاری‌دن صونرا باش وزیریمیز آقای پیشه‌وری خلقمزین ملی قوشونا گوستردیگی علاقه‌سی ، دولتمزین باشلادیغی مهم ایشلر و اصلاحات حقینده ها بئله آذربایجان خلقنن ئوز مقدراتنن تعیین‌ند‌ه‌سی دان صلاحیت‌لی بیر عامل و مقام اولدوغی خصوصدا معنالی وجوشقون بیر نطق سویله‌دیلر .

ساعت ۱۱٫۱۵ ده میتینك خاتمه تاپدی و شهرده قوشون‌وفدائی حصه‌لری و فرقه تشکیلاتلارینن نمایشی باشلاندی بو نمایش‌ده‌قوشون حصه‌لریندن پیاده ، سواری و توپ خانه و هابیله‌قوشونون‌صحیه تشکیلاتی شفقت باجیلاری‌دا اشتراك ایتمیش دیلر .

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

« سن ئوزون قوشونا گیرمك عوضنه اوغلووی یاخشی بیر عسگر تربیت ایتسن وطن سندن راضی قالاجاقدر . »

مراغه‌ده بیر بویوك بایرام

مراغه دن مخبریمیزین یازدیغینا گوره : ملی وظیفه یه چاغیریش ایچون ۲۵٫۱۱٫۲۴ ده مراغادا بیر بویوك بایرام اولموشدر .

بازارلار خیابانلار تمام بزنمش بو مناسبتله مراغه بلدیه سالونوندا خلقین هر طبقه سیندن بویوك بیر جشن مجلسی تشکیل اولونوب و بو جشن ده (۲۰۰) نفردن آرتیق قادین اشتراك ایتمیشدی .

آقالار دان نیچه نفر لازملی صحبتلر ایده‌ندن سونرا خانملاردان رشاد وثوق و آیگن بادالیان خانم لار ایکی شعر اوخودیلار وآلقیش‌لاندیلار . سونرا (۳۰۰) نفره یاخین شهر اهالیسیندن فرماندارلیق حیه‌طینه گلدیلر ، گنجاردن بو سیرادا اللی نفردن آرتیق اوجا سسیله: « بیز خاق قوشونلارینا داوطلب یازیلماغیمیزی خواهش ایدیریك .» دیه‌رکن ،قیزلار اونلارین باشلارینا گل سپدیلر ، جوانلاریمیزین وطنه قارشی اولان عشقی بوخلقمزه مؤثر اولاراق گورولتیلی آلقیشلارلا اونلاری قارشیلادیلار و بیر ایکی احساساتلی چیخیشلاردان سونرا ساعت ۱۲ ده بو طنطنه‌لی بایرام و جشن خاتمه تاپدی .

مراغه ده

مراغه ده بوتون خزنه‌لی حمام لارین نمره ایدیلمه‌سی صاحبلرینه خبر ویریلمیشدیر .

---

۲۰ فبروال ۱۹۴۶ تاریخلی «قومونیست» غزیته‌سیندن :

ایران آذربایجانی ملی حکومتینین

کند تصرفات سیاستی و تدبیرلاری

ایران آذربایجانی اهالیسینین بش ده دورت حصه سیند چوخی کندده یاشاییر . اهالینین شهرلرده یاشایان قالان حصه‌سنین‌مهم‌بیر قسمتی ده بلا واسطه توپراغا باغلی ، باغچی لیق ، بوستانچی‌لیقلا گچینیر بورادا صنایع هله چوخ گری‌ده در و مملکتین حیاتیندا اساس رول اوینایا بیلمیر . اونا گوره‌ده کند تصرفات مسئله‌سی ایران آذربایجانی خلقنین حیاتیندا مهم بیر دوتور .

آذربایجانین اولدقجا منبت و زنگین توپراقلاری ، بول صوبی ، معتدل اقلیمی کند تصرفاتینن گلیرلی بیر منبع اولماسینی تامین ایتمیشدر ایران آذربایجانی کندلرینن یتیشدر دیگی بول تاخیل ، میوه ، بسله‌دیك لری مال قارانین محصولی نه اینکه خلقین احتیاجنی تامین ایدیر ، حتی آذربایجان تهران و ایرانین باشقا ولایتلاری ایچون ده بیر آذوقه منبعی رولینی اوینایار .

بورانین کند تصرفات محصول لاری (بوغدا ، توتون ، کیشمیش قوری میوه ، ده‌ری ، یون ، گون و سایره) ایرانین خارجی تجارتنین دە‌اساسینی تشکیل ایدیر . بوسببدندر که ، ایراندا آقالیق ایتمیش سلاله‌لار خصوصیله رضا شاه حکومتی ایران آذربایجانی کند تصرفاتینی ئوزی ایچون اساس گلیر منبعی ایتمگه چالیشمیش و آذربایجان کندلیلرینن فداکارلیگی ، توپراغینین برکتی سایه سینده بول واوجوز محصول الده ایتمیشدر . لاکن ایران حکومتی بورادا کند تصرفاتینن انکشافی ایچون هیچ بیر ایش گورمه‌میشدی . بیرجه اونی دیمك کفایت ایده‌ر که ایران آذربایجانی کندلی لری نه اینکه قومباین و تراقتورون نه اولدیغنی بیلمیرلر ، بورادا حتی ان عادی کند تصرفات آلتی سائیلان دمیرمالا ، دمیر کوتان بیله ایشله‌دیلمیر ، توپراق گوبره‌لنمیر ، بوستانچیلیق ومالدارلیق ساحه‌لریندە ده هیچ بیرینی اصول تطبیق ایدیلمیر ، مال قارایا بیطارلیق کومکی گوستریلمیردی . کند تصرفاتیندا یگانه مهم آلت ، آغاج خیش ایدی . قوشقوقوه‌سی اولاراق آنجاق اوکوزدن استفاده ایدیلیر ایدی .

« آذربایجان » غزیتی ۹۶ نجی نمره سینده (۹ یانوار ۱۹۴۶) بو حقده یازیر :

« بیزیم ئولکه میزده فلاحتین اصولی آیدیندر واقعا انسان اوتانیر دیسین که ، ایندی کی دنیادا بورادا نوح ایامیندان قالمیش خیش گاو آهن و اوکوز ایله یر سوریرلر . کندلی لرین طرز حیاتلاری انسان لیقا لایق اولان بیر وضعیت دگل تهران حکومتی مسئول‌لاری خلقلری دالیدا و استعماره حاضر بیر وضیته سالماق ایچون آدم عصریندن‌میراث قالان فلاحت سیستمندن ال‌چکمك »

تهرانین مستملکه یه چیورمیش اولدیغی ایران آذربایجانی کند تصرفاتیندا سو مسئله‌سی‌ده خصوصی اهمیته مالك در . میشه‌لرین آزلیغی [حتی یوقلیغی] بورادا قوراخلیغا سبب اولور و اکین یرلری باغلار حتی اوزوملیك لر همیشه سواریلماق طلب ایدیر . بورادا سو حیات منبعی در .

آذربایجاندا سو آز دگلدر . آذربایجانین همیشه باشی قارلی ساوالان و باشقا داغلاریندان مختلف استقامتلره آخان قیزیل ئوزن ، قارا سو ، (جنوبده و شمالده) آجی چای ، قوتور چای ، جاغاتی اهر چایی ، بالیقلی چای ، آغ چای کیمی چایلار و آراز نهری بورانین کند تصرفاتیندا حل ایدیجی رول اوینایر . بو چایلارین آخدیغی‌وادیلرده گوزل باغلار ، زمیلر ، پامبوق و چوغوندور تارلالاری واردر . بونا باخمیاراق ،سوارما ایشی چوخ ابتدائی و چوخ برباد شکیلده در .

کند تصرفاتینن گیری ده قالماسینی و کندلی لرین آچیناجاقلی وضعیتده یاشاماسینی مهم سببلریندن بیری و بلکه‌ده ان اساسی توپراق اوزرینده حاکمیت ، توپراقدان استفاده شرطلرینین اولدیقجا آغیر اولماسی ویر گیلرین آغیرلیغی ایدی . تك‌جه اونی دیمك اولار که قیزیل ئوزن چایندان و اونون قوللاریندان سو آلان زنگین و منبت زنجان محالی توپراق لارینین بیوك بیر قسمینه آنجاق بیر نفر بویوك مرتجع ملك دارآقالیق ایدیر ایدی. تهران مرتجع حکومتیندن بلا واسطه کومك آلان و اونون مستبد اصول لارینا آرخالانماق آذربایجان خلقینن بو دشمنی ، غصب‌ایتمیش اولدیغی بو توپراقلاردا ایشله ین کندلی لری مجبور ایدیر ایدیکه محصولون بش ده دورت حصه‌سینی اونا ویرسونلر .

توپراغین مهم بیر حصه‌سیده رضا شاه و اونون ال آلتی لارینین دولتین الینده‌ایدی . « خالصه » آد لانان دولت یرلری توپراغین ان منبت ، ان بول سولی قسملرایدی .

اورمیه و خوی کیمی بیر سیرا یبرلرده‌ده دولت و آیری ملك دار لار توپراغین بیر قسمینی‌ده تاجرلره ساتمیشیدی .

بلا واسطه کندلی یه مخصوص اولان‌ساحه ، ایران آذربایجانی توپراغینین آنجاق اون فایضینی تشکیل ایدیردی .

ایران آذربایجانی کندستانین دا اوزون زماندان بری‌حکم سوره‌ن بو وضعیت ئولکه‌ده آغیر بیر فلاکت حیاتی بوقسوللوق‌وایش سیزلیك‌ایچون منبع تشکیل ایدیر ایدی . میلرله آذربایجان کندلی سی بیر تیکه چورك قازانماق ایچون قونشو ئولکه اره و ایرانین بیر چوخ ولایتارینه داغیلماغا مجبور اولوردی . بو گون تهراندا ، ساری دا ، اصفهاندا وسایر شهرلرده‌کی فابریقا و زاوودلاردا خالچا اعمالاتخانالار ایرانداکی انگلیس نفت معدنلرینده ، شیمشك کومور معدنلرینده و یول انشا آتیندا خیلی آذربایجان کندلی سی‌ایشلمگه مجبوردور . ایران آذربایجانینن ئوزینده ده (تبریز ده ، اورمیه‌ده ، ارده‌بیل ده‌و باشقا شهرلرده) بیر تیکه چورك‌دالیسینجا شهره‌آخیشان خیلی کندلی یه راست گلمك اولار .

هیچ ده تصادفی دگلدر که ، ایران آذربایجانیندا تشکیل ایدیلمیش آذربایجان دیموقرات پارتیاسنین واونون رهبرلیگی ایله یارانمیش ملی حکومتین مرامنامه و مراجعت نامه لرینده کند تصرفاتی مسئله‌سی مهم یر دوتور .

ایستر پارتیانین و ایسترسه حکومتین مرامنامه‌سینده ایران آذربایجانی خلقینین‌رفاه وسعادتینن توپراغا باغلی اولدیغی مسئله سی چوخ دوزگون قویولموشدور . پارتیا و حکومت مملکتین انکشاف و ترقی سی ایچون ایلك نوبه ده توپراقسیز کندلی یه توپراق و یر یامسی کندلی لرین آراسیندا ایش سیز لیگین آرادان قالدیریلماسی مسئله سنی گونون تاخیره سالینماز وظیفه سی کیمی ایره‌لی سورموشدور .

بو شرفلی وظیفه نی یرینه یتیرمك ایچون ایران آذربایجانی ملی حکومتی بیر سیرا دوزگون تدبیرلره ال آتمالی ایدی .

بورادا کند تصرفاتینن اساس جهتی توپراق مسئله سی ، اونون کندلی یه ویریلمسی مسئله سیدر .

بو ایره‌لی سورولورکن مهم بیر مسئله ده اورتایا چیخیرایدی .

کندلی یه توپراق هانسی منبع دن ویریلملی ایدی ؟

ایستر پارتیانین و ایسترایسه حکومتین مرامنامه سینده خصوصی مالکیتین توخونولمازلیغی تامین ایدیلیر حکومت مرامنامه سنین ۱۷ نجی ماده سنده بوحقده دییلیر:

قورتارمادی

اعلان

بو گون ساعت بشده تبریز مدنیت ئوینده گلستان باغیندا شفق مجله سینین اوخوجولارینین قونفرانسی اولاجاقدر . قونفرانسدان سونرا بدیعی کینوفلیم گوستریله جکدر .